

**‘Speelruimte voor professionele authenticiteit –
Twee workshops op de conferentie ‘Jij maakt het uit’
op zaterdag 14 februari 2015**

Als de zorg in het huidige tijdsgewricht zo sterk gekenmerkt wordt door protocollisering en bezuinigingen, dan lijkt het belangrijk dat de professional zijn speelruimte op een authentieke manier optimaal kan benutten.

In deze workshop heb ik als werkvorm gekozen voor toneel improvisatie. ‘Wat wil er ontstaan’ i.p.v. ‘wat ben ik van plan’ stond aan de basis van het onderzoek dat we in tweemaal 75 minuten met elkaar aangingen. Vrij naar de Theory U van Otto Scharmer verkenden we de speelruimte in open improvisaties.

Helemaal open waren ze niet. Want als de reality van het werkveld mede bepaald wordt door regelgeving, is het zinnig om ook in dit speelse onderzoek elementen in te bouwen die de vrijheid beperken. Dus werden deelnemers aan het begin van hun improvisatie in een houding gezet van waaruit ze gingen spelen – deze ‘freeze’ mocht losgelaten worden - en kregen ze een locatie mee waarop de scène zich zou gaan afspelen. Twee ‘beperkingen’ die om acceptatie vragen. Een innerlijk ‘ja’ werkte, het problematiseren van de gegeven uitgangspunten werkte niet.

Een greep uit de inzichten die we met elkaar vergaarden.

Een improvisatie ‘loopt’ als beide spelers bereid zijn te accepteren wat de ander inbrengt. Voor een goede inbreng is de waarneming belangrijk. Die zorgt voor een optimale afstemming in het hier en nu, die maakt ook dat de ander zich ‘gezien en gehoord’ voelt en vanuit die warmte ontstaat er ruimte voor wederzijdse inspiratie. De verbeelding kan dan aan de macht komen en het volgen daarvan zorgt voor het loskomen van spelimpulsen. Als je zo open en bereid bent dat je die goed kunt waarnemen, zowel buiten je als in jezelf, wordt je als vanzelf meegenomen in de stroom van de wordende werkelijkheid. Dan verdwijnt ook het toeschouwersbewustzijn. ‘Wat wil er ontstaan’ geeft jou dan leiding.

Vertrek je vanuit een egohouding of val je daar gaandeweg in terug, dan blokkeer je jouw eigen creatieve vermogens en die van de ander. Het ego zoekt controle, wil weten waar het spel toe leidt en is als de dood voor stiltes. Angst regeert het ego, het ego wil zich niet laten bewegen. Je maakt jezelf dan eenzamer en tevens veel meer verantwoordelijk voor de voortgang dan nodig is.

“Heerlijk om zo te kunnen spelen – Ik voel me vrij, ik krijg energie – Ik word er optimistisch van – Ik wilde helemaal niet spelen, vond het veel te eng. Maar nu ik het gedaan heb, voel ik me sterk en blij, ik voel ruimte. – Alles is aanwezig in de scène: jij en je tegenspeler. - Je hoeft niets te ‘bedenken’, het ontstaat vanzelf en opeens voel je je gaan, een open toekomst in.”

Zomaar enkele reacties van deelnemers. Het werd een heerlijke speelse dag vol waardevolle inzichten als oogst van ons impro-onderzoek.

Hans Schenkels

info@hansschenkels.nl

www.hansschenkels.nl